

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-168/24 – 1

Lieta C-168/24

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2024. gada 28. februāris

Iesniedzējtiesa:

Cour de cassation (Francija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 28. februāris

Prasītājs:

PMJC SAS

Atbildētājs:

[W][X]

[M] [X]

[X] *Créative SAS*

[omissis: atsauces, procesuāla rakstura informācija]

COUR DE CASSATION, CHAMBRE COMMERCIALE FINANCIÈRE ET ÉCONOMIQUE [KASĀCIJAS TIESAS KOMERCLIETU, FINANŠU UN EKONOMIKAS LIETU PALĀTAS] 2024. GADA 28. FEBRUĀRA SPRIEDUMS

Sabiedrība *Pmjc*, vienkāršota akciju sabiedrība, sabiedrība ar vienu dalībnieku, kuras juridiskā adrese ir [...] 75011 Parīze, iesniedza kasācijas sūdzību Nr. [...] par *cour d'appel de Paris* [Parīzes apelācijas tiesas] (5. nodaļas 1. palātas) 2022. gada 12. oktobra spriedumu lietā pret:

1. [W] [X] k-gu ar dzīvesvietu [...] 75017 Parīzē,

2. [M] [X] k-gu ar dzīvesvietu [...] 75007 Parīzē,

3. sabiedrību [X], kas ir vienkāršota akciju sabiedrība, kuras juridiskā adrese ir [...] 75017 Parīze [omissis: juridiskais pārstāvis]

kā atbildētājiem kasācijas tiesvedībā.

Savas kasācijas sūdzības pamatojumam kasācijas sūdzības iesniedzēja izvirza trīs pamatus.

[omissis: procesuāls jautājums]

[omissis: procesuāla rakstura precizējumi]

Kasācijas tiesas Komerclietu, finanšu un ekonomikas lietu palāta [omissis: sastāvs] pēc apspriešanās saskaņā ar likumu ir pasludinājusi šādu spriedumu.

Fakti un tiesvedība

1. Saskaņā ar pārsūdzēto spriedumu (Parīze, 2022. gada 12. oktobris) sabiedrībai [W] [X], ko 1978. gadā dibināja [W] [X] k-gs, lai tirgotu apģērbus un modes aksesuārus, tika piemērota kolektīva maksātnespējas procedūra, kuras noslēgumā sabiedrība *Pmjc* iesniedza piedāvājumu pārņemt visus šīs sabiedrības aktīvus. Piedāvājums tika pieņemts ar 2011. gada 13. septembra spriedumu, kam sekoja materiālo un nemateriālo aktīvu nodošana 2012. gada 3. februārī, tostarp attiecībā uz Francijas vārdiskajām preču zīmēm Nr. 1640795 [W] [X], ko bija reģistrējis [W] [X] k-gs, kas to 1999. gadā nodeva sabiedrībai [W] [X], un Nr. 3201616 [W] [X], ko 2002. gadā bija reģistrējusi sabiedrība [W] [X].
2. Saskaņā ar 2011. gada 21. jūlijā noslēgto līgumu par pakalpojumu sniegšanu [W] [X] k-gs turpināja sadarbību ar sabiedrību *Pmjc* līdz līgumā paredzētā termiņa beigām, proti, 2015. gada 31. decembrim.
3. 2018. gada 21. jūnijā, apgalvojot, ka [W] [X] k-gs, veicot savu profesionālo un māksliniecisko darbību ar sabiedrības [X] starpniecību, veic negodīgas konkurences darbības un pārkāpj preču zīmju izmantošanas tiesības, sabiedrība *Pmjc* pret viņu cēla prasību par preču zīmju [W] [X] un [W] [X] pārkāpumiem, kā arī par negodīgu un parazitisku konkurenci. Vēršoties tiesā ar pretprasību, [W] [X] k-gs prasīja atcelt *Pmjc* tiesības uz šīm preču zīmēm, pamatojoties uz to, ka tās ir tikušas izmantotas maldinoši no 2017. gada beigām līdz 2019. gada sākumam.
4. Ar 2022. gada 12. oktobra spriedumu Parīzes apelācijas tiesa atzina, ka *Pmjc* ir zaudējusi savas tiesības uz preču zīmēm [W] [X] un [W] [X] attiecībā uz dažādām precēm un pakalpojumiem.

- 5 [omissis: apelācijas tiesas sprieduma pamatojums saistībā ar Francijas tiesību normām attiecībā uz tirdzniecību, kas ir nebūtisks prejudiciālā jautājuma izlemšanai]
- 6 Saskaņā ar šo pašu spriedumu Savienības tiesībām nav pretrunā tas, ka tiek atcelta preču zīme, kuras pamatā ir tās radītāja uzvārds, ja šīs preču zīmes pārņēmējs ar savām darbībām sabiedrībai faktiski liek domāt, ka radītājs joprojām piedalās preču izstrādē, vai rada pietiekami nopietnu šādas maldināšanas risku.
- 7 Spriedumā ir konstatēts, ka šajā lietā tas tā patiešām ir, jo sabiedrība *Pmjc* tika divreiz atzīta par vainīgu [W] [X] k-ga autortiesību pārkāpumā attiecībā uz viņa jaunākajiem darbiem, kas 2012. gadā netika nodotas sabiedrībai *Pmjc* (Parīzes Apelācijas tiesa, 2021. gada 7. septembris, RG Nr. 19/13325; Parīzes Apelācijas tiesa, 2021. gada 10. decembris, RG Nr. 20/04255). Šādi spriedumi ir galīgi. Spriedumā ir secināts, ka preču zīmes ir kļuvušas maldinošas, kad tās piestiprinātas precēm ar rotājumiem, kas ir preču zīmes nodevēja autortiesību pārkāpums, jo tās attiecas uz oriģināldarbiem, kurus tas ir radījis, ievērojot saistības pret pārņēmēju sabiedrību.
- 8 Sabiedrība *Pmjc* par 2022. gada 12. oktobra spriedumu iesniedza kasācijas sūdzību.

Pamatu izskatīšana

Par pirmo pamatu

Pamata izklāsts

- 9 [omissis: pirmā pamata izklāsts, kas balstīts uz Francijas tiesību normām attiecībā uz tirdzniecību, kas ir nebūtisks prejudiciālā jautājuma izlemšanai]

Tiesas atbilde

- 10 [..]
- 11 [..]
- 12 [..]
- 13 [..]
- 14 [omissis: pamatojums saistībā ar Francijas tiesību normām attiecībā uz tirdzniecību, kas ir nebūtisks prejudiciālā jautājuma izlemšanai]
- 15 Spriedumā ir norādīts, ka, pamatojot savu pieteikumu atcelt preču zīmi sakarā ar maldināšanu, [W] [X] k-gs norāda, ka kopš 2011. gada 21. jūlija pakalpojumu sniegšanas līgumā paredzētās sadarbības beigām sabiedrība *Pmjc* izmanto nodotās

preču zīmes tādā veidā, kas sabiedrībai rada pārlicību, ka viņš ir to darbu autors, uz kuriem šīs preču zīmes ir izvietotas.

16 [..]

17 [*omissis*: pamatojums saistībā ar Francijas tiesību normām attiecībā uz tirdzniecību, kas ir nebūtisks prejudiciālā jautājuma izlemšanai]

Par otro pamatu

Pamata izklāsts

18 Sabiedrība *Pmjc* iebilst pret spriedumu, saskaņā ar kuru tā ir zaudējusi savas tiesības uz preču zīmi Nr. 3201616 [W] [X], lai apzīmētu “sieviešu, vīriešu un bērnu apģērbu” un “modes mākslinieka; modes dizainera (apģērbs) pakalpojumus”, un preču zīmi Nr. 1640795 [W] [X] attiecībā uz “kosmētikas un skaistumkopšanas līdzekļiem” un “apģērbu”, lai gan Eiropas Savienības Tiesa 2006. gada 30. marta spriedumā lietā C-259/04 *Emanuel* lēma, ka “preču zīmes, kas atbilst ar šo preču zīmi apzīmēto preču radītāja un pirmā ražotāja vārdam, īpašnieka tiesības nevar atcelt tikai šīs vienas īpatnības dēļ, motivējot ar to, ka minētā preču zīme var radīt sabiedrībai maldīgu priekšstatu”, un precizēja, ka, pieņemot, ka preču zīmes īpašnieks uzņēmums vēlas likt patērētājam domāt, ka preču zīmes radītājs joprojām piedalās ar minēto preču zīmi apzīmēto preču radīšanā, runa būtu par “darbību, ko var atzīt par krāpšanu, bet ko nevar aplūkot kā maldināšanu”, kas var izraisīt preču zīmes atcelšanu; norādot, ka šis lēmums “nekādā ziņā neizslēdz [..] iespēju pasludināt preču zīmi par atceltu gadījumā, ja tās īpašnieks to izmanto maldinoši”, un atstāj īpašniekam iespēju “mēģināt pierādīt, ka [strīdīgo preču zīmju] izmantošana, ko veicis to īpašnieks, ir krāpnieciska”, apelācijas tiesa ir pārkāpusi Intelektuālā īpašuma kodeksa L. 714-6. panta b) punktu, kā tas ir jāinterpretē, ņemot vērā 1988. gada 21. decembra Direktīvas 89/104/EEK 12. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kas tagad ir 2008. gada 22. oktobra Direktīvas 2008/95/EK 12. panta 2. punkta b) apakšpunkts.”

Tiesas atbilde

19 Ar šo pamatu tiek uzdots jautājums par apelācijas tiesas nolēmuma saderību ar Direktīvas 2008/95/EK (2008. gada 22. oktobris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 12. panta 2. punkta b) apakšpunktu, kura noteikumi tagad ir ietverti Padomes Direktīvas (ES) 2015/2436 (2015. gada 16. decembris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 20. panta b) apakšpunktā.

Atbilstošās tiesību normas

- 20 Saskaņā ar Intelektuālā īpašuma kodeksa L. 714-6. panta b) punktu tā redakcijā, kas bija spēkā pirms 2019. gada 13. novembra Rīkojuma Nr. 2019/1169, tiesības tiek atceltas tādas preču zīmes īpašniekam, kas ir kļuvusi par maldinošu, it īpaši attiecībā uz preces vai pakalpojuma raksturu, kvalitāti vai ģeogrāfisko izcelsmi.
- 21 Ar šo tiesību normu secīgi tika transponēti pirmās Direktīvas 89/104/EEK (1988. gada 21. decembris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 12. panta 2. punkta b) apakšpunkta, pēc tam Direktīvas 2008/95/EK 12. panta 2. punkta b) apakšpunkta noteikumi un, visbeidzot, Direktīvas (ES) 2015/2436 20. panta b) punkta noteikumi, kas arī ir identiski.
- 22 2006. gada 30. marta spriedumā lietā C-259/04 *Emanuel*, interpretējot Direktīvu 89/104/EEK, Eiropas Savienības Tiesa, atgādinājusi, ka šīs direktīvas 3. panta 1. punkta g) apakšpunktā minētie reģistrācijas atteikuma gadījumi nozīmē, ka var konstatēt patērētāja faktisku maldināšanu vai pietiekami nopietnu maldināšanas risku, nosprieda — pat ja vidusmēra patērētājs varētu tikt ietekmēts savā iepirkšanās procesā, jo iedomājas, ka fiziska persona ir piedalījies ar preču zīmi apzīmētās preces radīšanā, šis apstāklis pats par sevi nevar maldināt sabiedrību attiecībā uz minētās preces raksturu, kvalitāti vai izcelsmi (47.–49. punkts).
- 23 Tā piebilda, ka, ja preču zīmes noformējumā var saskatīt uzņēmuma centienus likt patērētājam domāt, ka fiziskā persona vēl joprojām rada ar šo preču zīmi apzīmētās preces vai piedalās to radīšanā, runa būtu par darbību, ko var atzīt par krāpšanu, bet ko nevar aplūkot kā maldināšanu Direktīvas 89/104 3. panta izpratnē, un kura šī iemesla dēļ neskar pašu preču zīmi un līdz ar to — tās reģistrācijas iespēju (50. punkts).
- 24 Visbeidzot, nosakot, ka Direktīvas 89/104/EEK 12. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētie atcelšanas nosacījumi ir identiski reģistrācijas atteikuma nosacījumiem, pamatojoties uz šīs pašas direktīvas 3. panta 1. punkta g) apakšpunktu, Tiesa ir nospriedusi, ka preču zīmes, kas atbilst ar šo preču zīmi apzīmēto preču radītāja un pirmā ražotāja vārdam, īpašnieka tiesības nevar atcelt, motivējot ar to, ka minētā preču zīme var radīt sabiedrībai maldīgu priekšstatu Direktīvas 89/104 12. panta 2. punkta b) apakšpunkta izpratnē, it īpaši, ja ar šo preču zīmi saistītā uzņēmuma nemateriālā vērtība ir tikusi nodota kopā ar uzņēmumu, kas ražo ar to apzīmētās preces.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatojums

- 25 Sabiedrība *Pmjc* apgalvo, ka šis lēmums ir jāinterpretē tādējādi, ka tās iespējamās darbības, kuru mērķis ir likt patērētājam ticēt, ka [W] [X] k-gs joprojām ir ar viņa vārdu apzīmēto preču radītājs vai ka viņš piedalās to radīšanā, nevar ietekmēt pašu preču zīmi, pat ja tās tiktu uzskatītas par maldinošām.

- 26 Tāda bija *tribunal judiciaire de Paris* [Parīzes Pirmās instances tiesa] nostāja 2020. gada 26. jūnija spriedumā, kas tika atcelts ar 2022. gada 12. oktobra spriedumu.
- 27 Arī ģenerālvokāts [kasācijas tiesā] šādi interpretēja iepriekš minēto spriedumu *Emanuel* lietā, jo īpaši atsaucoties uz Francijas vairākuma doktrīnu.
- 28 Savukārt Parīzes apelācijas tiesa uzskata, ka, lai gan iepriekš minētā sprieduma *Emanuel* lietā 50. punktā Tiesa, interpretējot Direktīvas 89/104/EEK 3. panta 1. punkta g) apakšpunktu, nolēma, ka preču zīme, kuras pamatā ir tās radītāja vārds, nevar tikt uzskatīta par maldinošu tikai tāpēc vien, ka šis radītājs vairs nepiedalās to preču radīšanā, kuras apzīmētas ar preču zīmi ar viņa vārdu, tā nav skaidri attiecinājusi šī punkta pamatojumu uz šīs pašas direktīvas 12. panta 2. punkta b) apakšpunkta interpretāciju. Apelācijas tiesa uzskatīja, ka šī pēdējā minētā tiesību norma ir jāinterpretē tādējādi, ka tā neiestājas pret preču zīmes atcelšanu, pamatojoties uz to, ka tā tiek izmantota tādā veidā, kas sabiedrībai faktiski liek domāt, ka radītājs joprojām piedalās to preču radīšanā, kas apzīmētas ar preču zīmēm, kuras pamatā ir viņa vārds, lai gan tas tā vairs nav.
- 29 Turklāt ar 2009. gada 14. maija spriedumu lietā T-165/06 *Elio Fiorucci* Eiropas Savienības Pirmās instances tiesa, piemērojot 1993. gada 20. decembra Regulas (EK) Nr. 40/94 par Kopienas preču zīmi 50. panta 1. punkta c) apakšpunktu, kura normas būtībā ir identiskas pirmās Direktīvas 89/104 12. panta 2. punkta b) apakšpunkta normām, noraidīja atcelšanas pieteikumu, kas pamatots ar preču zīmes, kuras pamatā ir tās radītāja vārds, maldinošu izmantošanu pēc tās reģistrācijas, nevis tādēļ, ka būtu izslēgts, ka šāda maldinoša preču zīmes izmantošana varētu novest pie tās atcelšanas maldinošas rīcības dēļ, bet gan tādēļ, ka persona, kas iestājusies lietā, nav iesniegusi nekādus pierādījumus par preču zīmes izmantošanu pēc tās reģistrācijas.

Prejudiciālais jautājums

- 30 Tādējādi rodas jautājums, vai Direktīvas 2008/95 12. panta 2. punkta b) apakšpunkts un Direktīvas (ES) 2015/2436 20. panta b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj preču zīmes, kuras pamatā ir tās radītāja vārds, atcelšanu sakarā ar tās izmantošanu pēc tās nodošanas tādā veidā, kas sabiedrībai faktiski liek domāt, ka preču zīmes radītājs, kura vārds veido preču zīmi, joprojām piedalās ar šo preču zīmi apzīmēto preču radīšanā, lai gan tas tā vairs nav.

AR ŠĀDU PAMATOJUMU tiesa:

NORAIDA pirmo apelācijas pamatu;

Pirms tiek lemts par otro un trešo pamatu:

ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu,

UZDOD Eiropas Savienības Tiesai šādu jautājumu:

“Vai Direktīvas 2008/95/EK (2008. gada 22. oktobris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 12. panta 2. punkta b) apakšpunkts un Direktīvas (ES) 2015/2436 (2015. gada 16. decembris), ar ko tuvina dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm, 20. panta b) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj preču zīmes, kuras pamatā ir tās radītāja vārds, atcelšanu tādēļ, ka tā ir tikusi izmantota pēc tās nodošanas tādā veidā, kas sabiedrībai faktiski liek domāt, ka šis radītājs joprojām piedalās ar preču zīmi apzīmēto preču radīšanā, lai gan tas tā vairs nav? ”;

[*omissis*: procesuālie punkti, procesuāla rakstura norādes]

DARBA VERSIJA